

Ligestillet støtte
EN VEJ TIL RECOVERY

Betydningen af en peer-uddannelse

*En undersøgelse blandt de 49 personer, der er uddannet i Projekt Ligestillet
Støtte i 2015 og 2016*

Udgivet maj 2017

Peer-uddannelsen

- en del af recovery-skolerne i Viborg – Aarhus - Randers

Indhold

Kort om undersøgelsen	1
Deltagernes baggrunde	2
Tema 1: Din situation i dag	6
Tema 2: Peer-uddannelsen set i bakspejlet	10
Tema 3: Peer-uddannelsens omdømme	15
Tema 4: Fremtiden	18

Dimittender fra Randers efterår 2015

Dimittender fra Viborg efterår 2015

Dimittender fra Aarhus efterår 2015

Dimittender fra Aarhus forår 2016

Dimittender fra Viborg efterår 2016

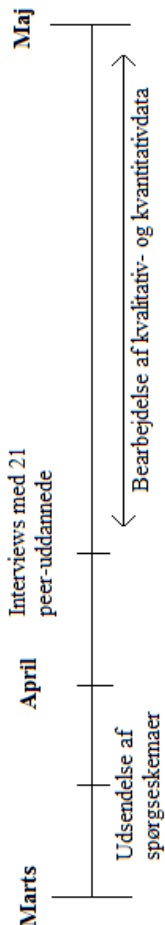
Dimittender fra Aarhus efterår 2016

Dimittender fra Randers efterår 2016

“Vi er en god styrke at have i psykiatrien. Det vil vi gerne have lov at bevise!”

Kort om undersøgelsen

Formålet med denne undersøgelse er:

- At kortlægge betydningen af peer-uddannelsen¹ for de peer-uddannede – set i bakspejlet
- At undersøge hvordan de tilegnede erfaringskompetencer anvendes både i – og udenfor projektet
- At undersøge hvordan arbejdssituationen i dag ser ud for de peer-uddannede, både dem i job indenfor projektet og dem der ikke er ansat i projektet

Undersøgelsen baserer sig dels på en elektronisk spørgeskemaundersøgelse, dels på kvalitative telefoninterview.

Spørgeskemaundersøgelsen er sendt ud til alle 49 personer, som har gennemført peer-uddannelsen i Projekt Ligestillet Støtte i løbet af 2015 og 2016². 38 ud af de 49 personer har besvaret undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 77,5 %. Svarprocenten vurderes at være tilstrækkelig høj til, at resultaterne kan tegne et troværdigt billede af den samlede deltagergruppe.

Spørgeskemaundersøgelsen består af en række åbne og lukkede spørgsmål, der fordeler sig på disse temaer:

- Baggrundsspørgsmål
- Din situation i dag
- Betydningen af peer-uddannelsen set i bakspejlet
- Peer-uddannelsens omdømme
- Fremtiden

Der er gennemført **telefoninterview** med de i alt 21 peer-uddannede, som tilkendegav i spørgeskemaundersøgelsen, at de ønskede at stille op til yderligere uddybelse af deres besvarelser. Formålet med interviewene var at opnå uddybelser og eksempler på de kvantitative besvarelser.

Undersøgelsen er udsendt, besvaret og bearbejdet i perioden marts-maj 2017.

¹ Læs mere om peer-uddannelsen og projektet på www.peermidt.dk

² Der uddannes fortsat flere peers i 2017.

Deltagernes baggrunde

“Fra at være indlagt første gang som 20-årig med efterfølgende 12 indlæggelser, er jeg i dag på en unik rejse.”

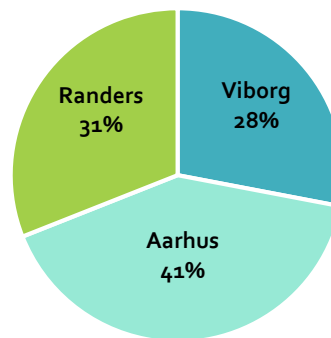
Resume:

- Der er stor overvægt af kvinder blandt de peer-uddannede.
- Der er en bred aldersfordeling blandt respondenterne. Gennemsnitsalderen er 39 år.
- De peer-uddannede har vidt forskellige uddannelsesbaggrunde.
- Hovedparten har i større eller mindre grad erfaring fra arbejdsmarkedet fra tiden før peer-uddannelsen.

Flest respondenter fra Aarhus

Der er i 2015 og 2016 uddannet i alt syv peer-hold – heraf tre i Aarhus og to i hhv. Randers og to i Viborg. Dette afspejles også i figuren nedenfor, der viser en overvægt af respondenter fra Aarhus.

Respondenter fordelt på uddannelsesby

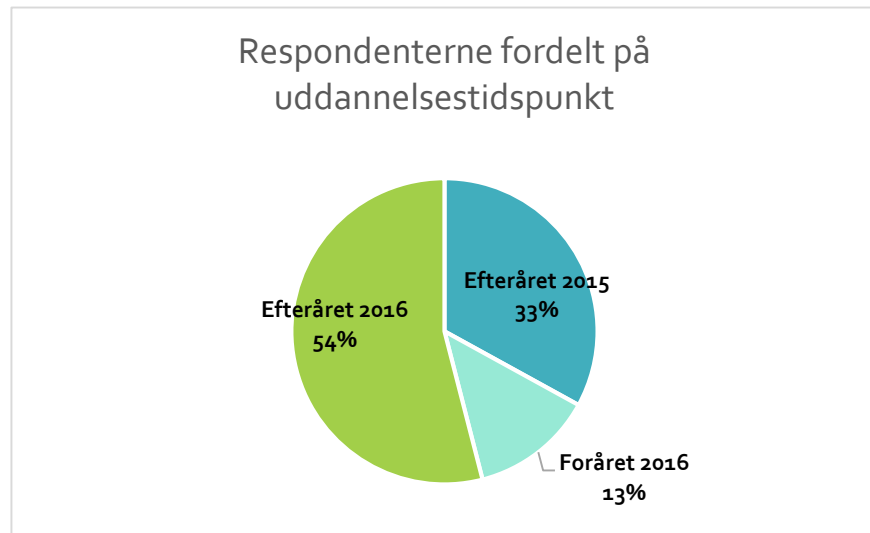
Note: n=38

“Jeg øver mig i at fungere sammen med de problemer, jeg har. Peer-uddannelsen har været en stor inspiration for mig.”

Uddannelsen har som udgangspunkt været forbeholdt borgere fra de tre kommuner; Aarhus, Viborg og Randers. I de tilfælde, hvor kommunens egne borgere ikke har kunnet fylde holdene, har der været åbnet op for borgere fra andre kommuner. To af respondenterne i denne undersøgelse er bosiddende i hhv. Odder og Favrskov kommuner.

Flest respondenter uddannet i efteråret 2016

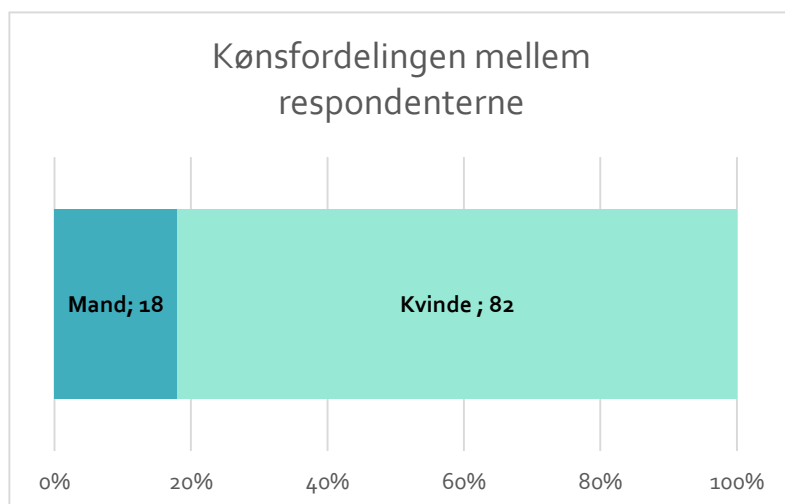
I figuren nedenfor fremgår det, at de fleste respondenter er blevet uddannet i efteråret 2016 (54 %), stærk forfulgt af de uddannede fra efteråret 2015 (33 %). 13 % af besvarelsene kommer fra peers, som er uddannet i foråret 2016³.

Note: n=38.

Overvægt af kvinder – men stor aldersspredning

Der har generelt på peer-uddannelsen været stor overvægt af kvinder. Dette afspejler sig også i figuren herunder.

“Jeg er HÅBEFULD omkring at omverdenen også ser værdien i at gøre brug af peers og deres erfaringskompetencer.”

“Jeg kan se, at jeg fortsat udvikler mig.”

³ I foråret 2016 blev der kun udbudt peer-hold i Aarhus.

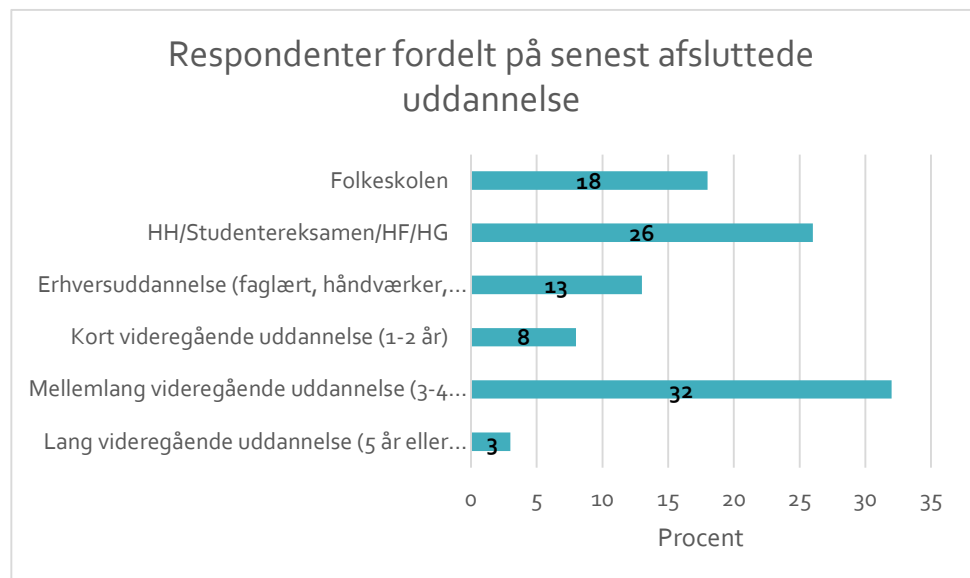
Note: n=38.

Deltagerne på peer-uddannelsen har til gengæld haft en stor aldersspredning. Gennemsnitsalderen ligger på 39 år.

Stor variation i uddannelsesbaggrund

Der er stor variation i, hvor meget uddannelse de nye peers i øvrigt har. Ca. hver tredje har tidligere gennemført en mellemlang videregående uddannelse, mens de øvrige har alt fra en erhvervsuddannelse (13 %) til en studentereksamen (26 %) eller blot folkeskolen (18 %) bag sig.

“Peer-uddannelsen har fået mig til at indse, at mine levede erfaringer kan være en kompetence fremfor en hæmsko.”

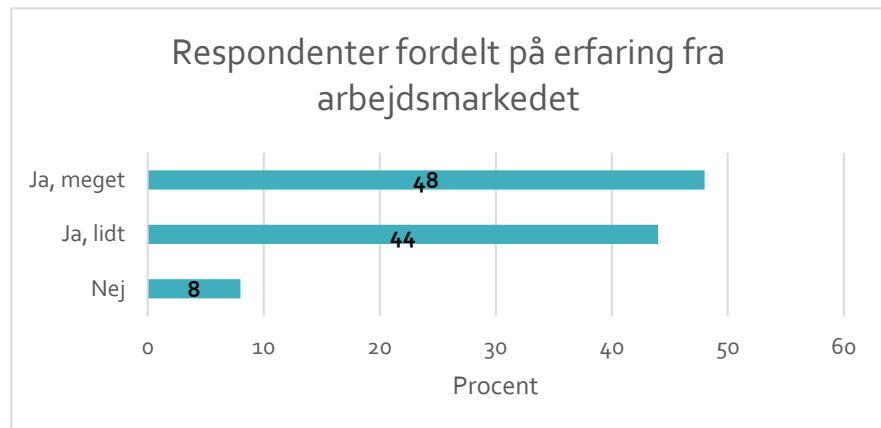

Note: n=38.

Hovedparten har erfaring fra arbejdsmarkedet

Langt de fleste af de peer-uddannede har i større eller mindre grad erfaring fra arbejdsmarkedet fra tiden før, de gennemførte peer-uddannelsen. Nogle har været på arbejdsmarkedet i mange år, mens andre har haft korte ansættelser og ungdomsjob.

“Som psykisk sårbar kan man sætte lighedstegn til meget lav selvtillid. Men på uddannelsen finder man ud af, at den skam, der fylder i livet, om ikke at være tilstrækkelig, kan vendes om til en styrke.”

Note: n=38.

Tema 1: Din situation i dag

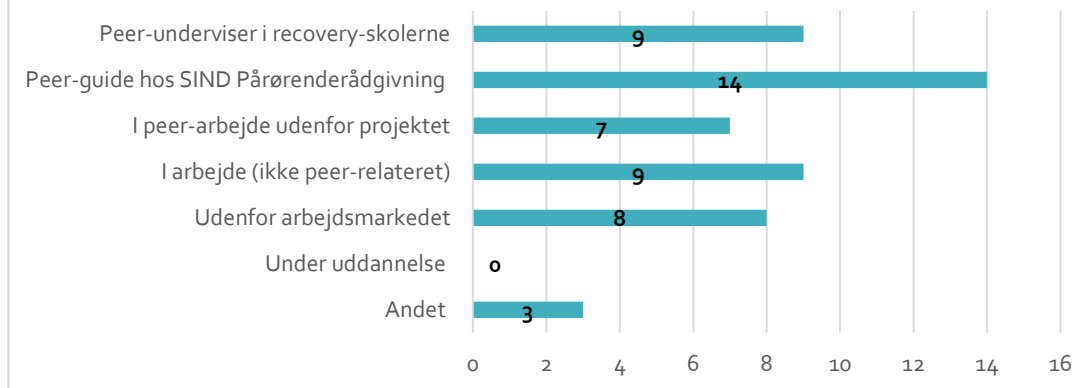
Resume:

- De peer-uddannede befinder sig i dag i mange forskellige typer af jobs.
- De fleste er i dag et godt sted i deres recovery-proces og føler sig. håbefulde omkring fremtiden.
- De peer-uddannede oplever, at deres nuværende job bidrager til deres recovery-proces og flertallet oplever at være ligeværdige med deres kollegaer.
- Der er stor tilfredshed hos de peer-uddannede i forhold til de peer-jobs, de har i dag, og de oplever i meget høj grad at gøre en forskel for de borgere, de arbejder med.

Stor variation i de peer-uddannedes nuværende arbejdssituation:

Som det ses nedenfor i figuren er der stor variation i forhold til respondenternes nuværende arbejdssituation. Den største gruppe af respondenter er peer-guider hos SIND Pårørenderådgivning (frivillig funktion). Herefter kommer gruppen af peer-undervisere i recovery-skolerne. Der er dog også syv personer, der er i peer-arbejde uden for projektet og ni personer, der er i andre former for jobs. Kun otte personer ud af de 39 respondenter er i dag uden for arbejdsmarkedet.

De peer-udannedes nuværende arbejdssituation

"Jeg er overbevist,
om at jeg har
gennemlevet noget
unikt."

Respondenterne har haft mulighed for at markere flere svar ved dette spørgsmål, og derfor overstiger N antallet af respondenter i denne undersøgelse. N=50.

De peer-uddannede har håb for fremtiden

Langt de fleste (89 %) af de peer-uddannede tilkendegiver, at de i dag er et godt sted i deres recovery-proces. En af respondenter skriver fx "Jeg er i dag stabil og medicinfri – jeg har det bare rigtig godt", mens en anden respondent skriver "Jeg har det godt. Jeg ved hvornår jeg skal passe på mig selv, og kan bruge min livserfaring til noget konstruktivt".

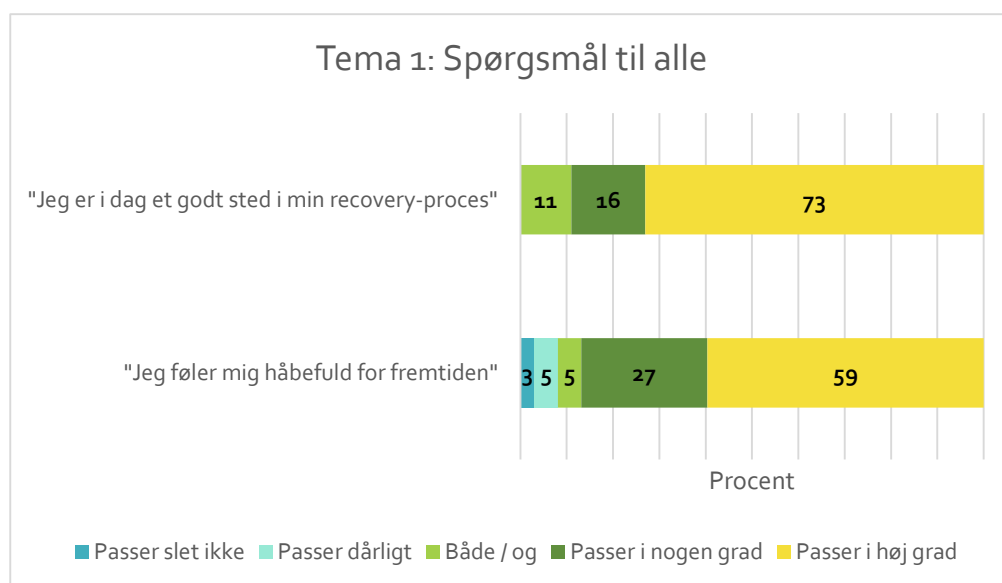
Hvis man ser nærmere på besvarelserne, er der en klar tendens til, at særligt dem der er i en eller anden form for arbejde (både peer-jobs og andre former) føler, at de er et godt sted i deres recovery-proces.

"Min fremtid ser lys ud."

Ligeledes kan man se i figuren nedenfor, at 87 % af respondenterne føler sig håbefulde for fremtiden. En respondent skriver fx "Jeg kan give min viden videre, hvilket er STORT og håbefuldt", mens en anden respondent skriver "Jeg har det godt og er ved at vende tilbage til mit gamle jeg, så vidt det nu er muligt". Der er en lille gruppe af respondenter på 13%, som enten er uenig eller har svært ved at tage stilling til om fremtiden ser lys ud. En respondent uddyber dette med "Jeg har nogle problemer, jeg skal have løst først" og en anden skriver "Jeg er psykisk sårbar, og skal stadig huske at passe på mig selv".

"Jeg ved hvad jeg kan – jeg har lært at sætte mål, og jeg ved, at jeg kan nå dem."

"Samspillet med både kollegaer og deltagere giver mig rigtig meget."

Note: n=38

Arbejdets betydning og oplevelse af ligeværdighed

De peer-uddannede, der er i arbejde, oplever generelt, at deres nuværende arbejde bidrager positivt til deres recovery-proces. Respondenterne skriver fx "Jeg lærer nyt om mig selv hele tiden" og "At være en del af det almindelige arbejdsmarked og ikke kun at være omgivet af personer med udfordringer, giver mig noget mere personligt, end det modsatte".

Nogle ganske få (17 %) svarer imidlertid, at de enten mener, at udsagnet overhovedet ikke passer, eller at de har svært ved at tage stilling til spørgsmålet. Respondenterne, som placerer sig i disse kategorier, udtrykker primært, at de svarer, som de gør, fordi de gerne vil i et lønnet job fremfor at arbejde frivilligt, eller at de oplever administrative problemer på deres arbejdsplads, der tager modet fra dem.

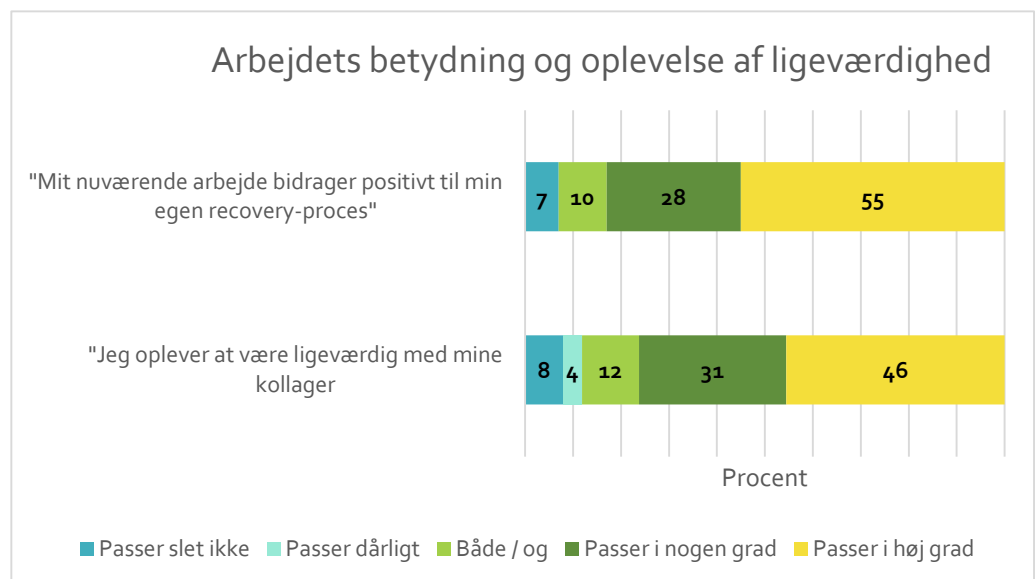
"Nysgerrighed og åbenhed er en forudsætning for ligeværd mellem kollegaer."

I figuren nedenfor fremgår det, at tre ud af fire oplever at være ligeværdige med deres kollegaer. En respondent uddyber fx *"Mine kollegaer er fantastiske"*. Til trods for den positive tendens er der også en fjerdedel af respondenterne, som ikke oplever at være ligeværdig med deres kollegaer. En respondent uddyber *"Jeg oplever ofte, at de fagprofessionelle har det sidste ord"*, mens en anden forklarer *"Med 10 timer er det svært at blive en del af teamet, jeg får ikke samme løn eller vilkår som mine kollegaer"*.

"Fordi jeg ER ligeværdig!"

Endelig stiller en respondent spørgsmålet *"Hvordan skulle jeg ikke opleve at være ligeværdig? Ville man overhovedet stille det samme spørgsmål til en fagprofessionel?"*.

Respondenterne giver udtryk for, at de mener, at der er nogle skævheder i form af timeantallet, lønnen, supervision samt anerkendelse af deres faglighed i forhold til deres kollegaer. Hvis man kigger nærmere på besvarelserne, kan man se, at der er en tendens til, at jo mindre arbejdserfaring en respondent har fra tiden før peer-uddannelsen, jo mere ligeværd føler han/hun med sine kollegaer.

Note: n=30 (spørgsmålene er kun stillet til de respondenter, der er i arbejde)

Peer-arbejdets betydning

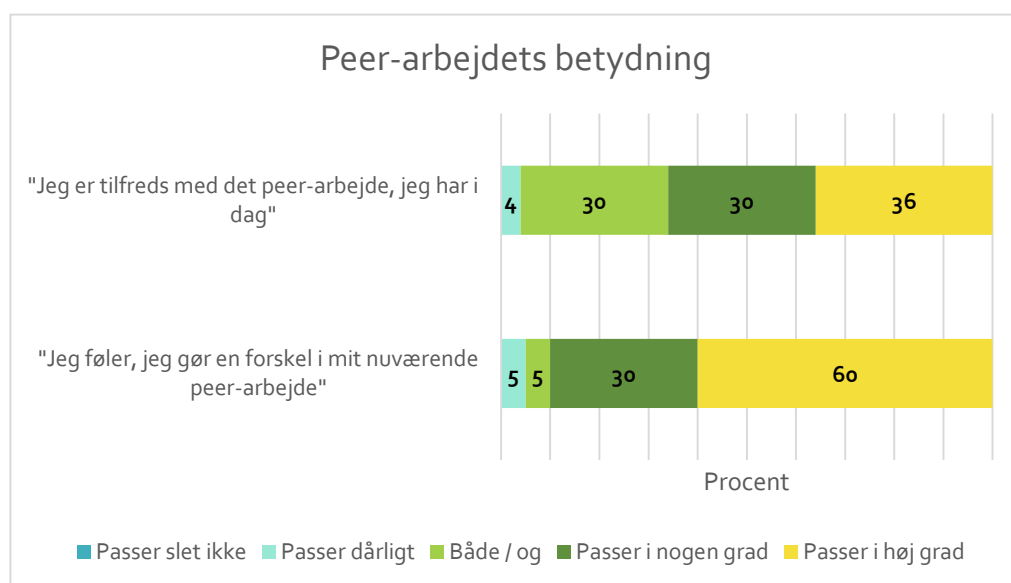
Hovedparten (66 %) af de respondenter, der er i peer-arbejde, er generelt tilfredse med det peer-arbejde, de har i dag. En respondent uddyber "Ens surt optjente sygdomsår kan bruges i en peer-guide funktion og man kan se, at det hjælper folk", mens en anden skriver; "Jeg synes, jeg udfylder en vigtig rolle – jeg har nogle fantastiske kolleger og bliver dagligt udfordret".

"Det er fantastisk, at kunne bruge mine levede erfaringer i mit arbejde."

I den mere negative retning uddyber en respondent "Jeg er tilfreds med kerneopgaverne i forhold til at undervise, men jeg har svært ved at vise mit værd som faglighed, fordi min faglighed ikke på samme måde er klart defineret som andre fagligheder", mens en anden respondent uddyber "Jeg er glad for arbejdet, men ville ønske, der var flere lønnede timer, så jeg kunne forsørge mig selv". Der er mange af respondenterne, som tilkendegiver, at de er glade for det frivillige peer-job, de udfører, men at de også mener, at hvis fagligheden for alvor skal anerkendes, så skal det være lønnet.

Figuren nedenfor viser, at langt de fleste oplever, at de gør en forskel i deres peer-arbejde (90 %). En respondent uddyber; "Jeg føler, at jeg bidrager og gør en forskel for både mig selv, og de deltagere der kommer på mine hold", mens en anden forklarer; "Jeg ved, at jeg gør en forskel for de mennesker, som jeg berører i mit peer-arbejde". Grunden til, at der er 5 %, der svarer, at det passer dårligt, kan til dels findes i, at det er respondenter, som endnu ikke er kommet i gang med deres virke som peer-medarbejder, og derfor ikke kan se, om det gør en forskel endnu.

"Det her er simpelthen, så meningsfuldt for mig!"

Note: n=24 (spørgsmålene er kun stillet til de respondenter, der er i peer-arbejde)

Tema 2: Peer-uddannelsen set i bakspejlet

Resume:

- Stort set alle de peer-uddannede oplever, at peer-uddannelsen har været relevant for dem og at den har bidraget positivt til deres liv.
- 97 % vil anbefale uddannelsen til andre.
- De peer-uddannede oplever at kunne anvende mange redskaber fra peer-uddannelsen i deres hverdag, i deres sociale relationer og i deres arbejde.
- Mange af de peer-uddannede oplever nye muligheder både generelt og i forhold til deres arbejdssituation efter peer-uddannelsen.
- De peer-uddannede efterspørger: *mere tid, mere teori om undervisningsdelen, mere hjælp til jobsøgningsprocessen og en mentor under uddannelsen*

Peer-uddannelsen er relevant

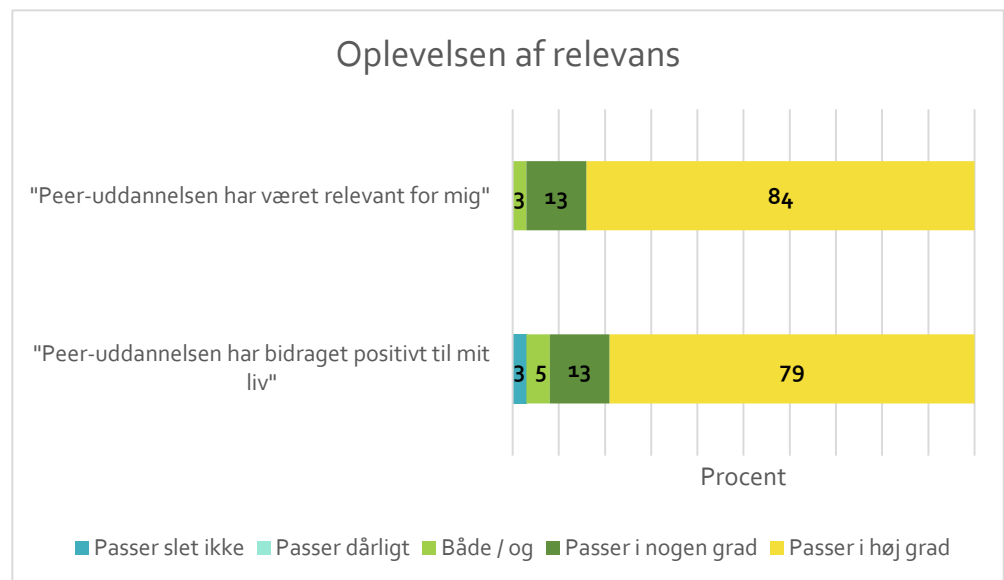
84 % oplever i høj grad, at *peer-uddannelsen har været relevant for dem*. En respondent skriver eksempelvis; *"Det giver en form for mening i galskaben: at jeg har været så syg. Uddannelsen fik det ligesom til at være ok"*, mens en anden respondent uddyber *"Uddannelsen gav mig muligheden for at få et job, som jeg ikke troede var muligt"*.

"Uddannelsen har hjulpet mig i min recovery-proces."

Flere af respondenterne giver udtryk for, at grunden til at uddannelsen har været relevant for dem, både ligger i, at de har udviklet sig personligt, og i oplevelsen af at være i stand til at gå på en uddannelse og fuldføre den. En respondent uddyber fx *"Det vildeste, der skete på uddannelsen, var en kæmpe selvudvikling"*, mens en anden respondent fortæller *"At gennemføre uddannelsen har givet mig mod på mange flere ting"*.

"Uddannelsen giver et boost til selvtilliden."

De ovenstående citater falder godt i flæng med, at tendensen er, at 92 % af respondenterne oplever, at peer-uddannelsen enten i nogen eller høj grad *har bidraget positivt til deres liv*. En respondent fortæller fx; *"Jeg ville ikke være, der hvor jeg er i dag, uden at have taget uddannelsen"*. Når man kigger nærmere på besvarelsene, er der en tendens til, at specielt dem der er kommet i job efter peer-uddannelsen oplever, at peer-uddannelsen har bidraget positivt til deres liv.

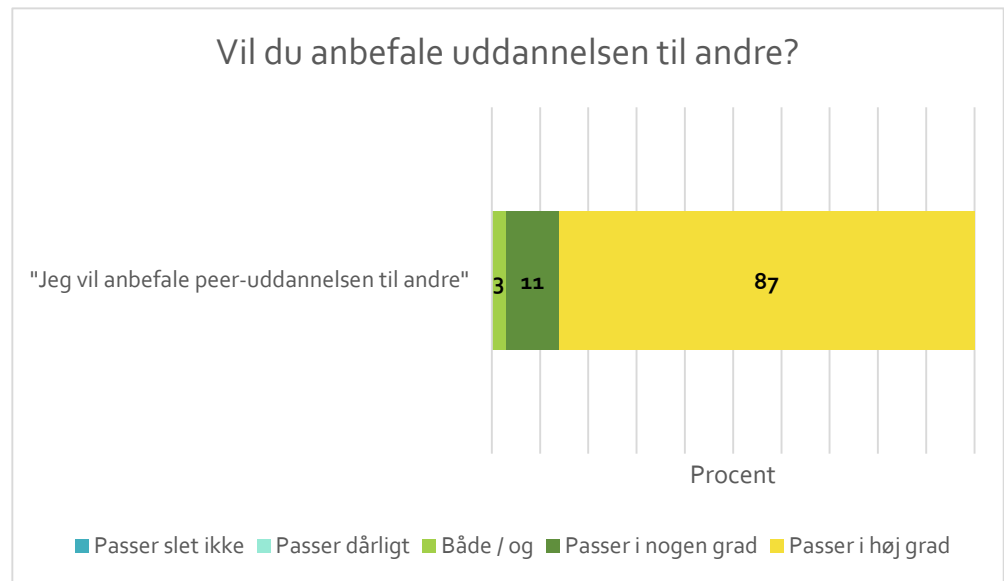
Note: n=38

Stort set alle vil anbefale peer-uddannelsen til andre

Der er en hel klar tendens til, at respondenterne gerne vil anbefale peer-uddannelsen til andre. Faktisk tilkendegiver 97% af respondenterne, at dette er tilfældet. En respondent giver klar besked ved at sige "Det har jeg da allerede gjort", mens en anden er lidt mere afdæmpet og uddyber "Det afhænger af, hvem andre er – jeg synes det kræver en god recovery, før man kan gå i gang med uddannelsen".

"Uddannelsen har styrket min tro på egen formåen."

Respondenterne giver udtryk for, at det er væsentligt i forhold til at anbefale uddannelsen til andre, at de er sikre på, at dem, de anbefaler det til, er i stand til at gennemføre uddannelsen, da uddannelsen kræver en del arbejde og energi. Derudover tilkendegiver respondenterne yderligere, at en vigtig forudsætning for at gennemføre uddannelsen er at have familien og vennernes opbakning.

Note: n=38.

"I starten var jeg meget bevidst om hvilke redskaber, jeg brugte i min hverdag. Nu er det noget der sker meget mere automatisk."

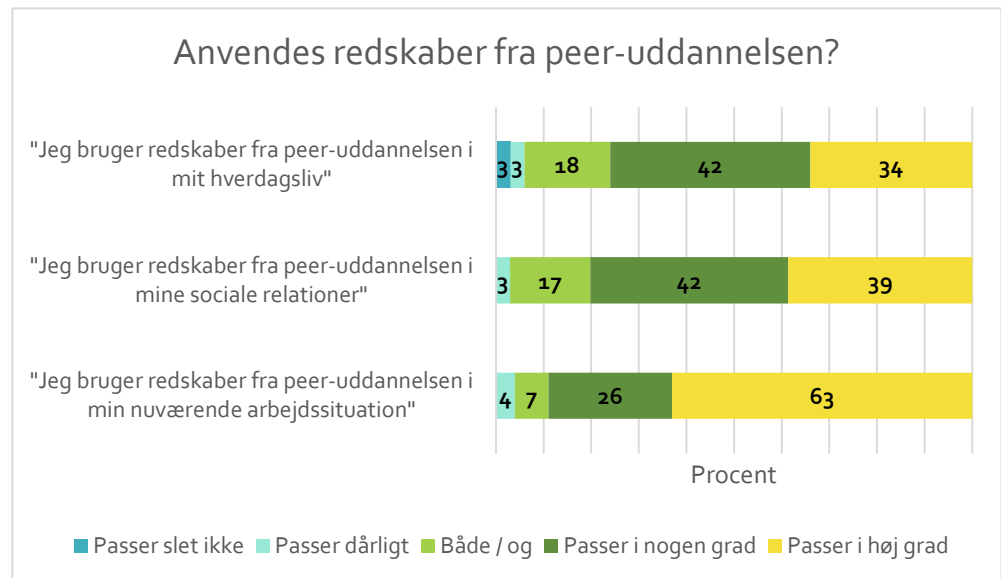
Mange redskaber/elementer fra uddannelsen viser sig nyttige

I nedenstående figur fremgår det, at respondenterne generelt oplever at kunne anvende viden og redskaber fra peer-uddannelsen i deres hverdagsliv, sociale relationer samt i deres nuværende arbejdssituation. Kun en lille procentdel, svarende til blot 1-2 personer, mener ikke, at de benytter sig af redskaberne fra peer-uddannelsen. Dele af uddannelsen, der bliver nævnt som særligt nyttige, er delene om kommunikation, roller, livshistorier, betydningen af levede erfaringer, Den Personlige Arbejdsbog, konflikthåndtering, grænser og empowerment.

En respondent uddyber *"Temaet om roller og grænser bruger jeg meget til at vurdere, hvornår jeg tager ansvar for andre. I stedet for at være bange for at såre andre, skal jeg turde sige fra"*.

En anden respondent fortæller *"Livshistorier gav en genkendelighed i, hvad andre sidder med, og hvad deres forståelse af hverdagen er"*. Endelig er det en generel tendens blandt respondenterne, at redskaberne relativt hurtigt er blevet en naturlig del af deres hverdag, og de derfor ikke lægger mærke til hvornår, de bruger redskaberne/elementerne fra uddannelsen.

"Jeg har lært at bruge mine erfaringer, så jeg ikke kommer hjem og er helt smadret, fordi jeg har givet for meget af mig selv."

Note: $n=38$ ved de to første spørgsmål, og $n=27$ ved det sidste spørgsmål

"At deltage på peer-uddannelsen har udvidet mit netværk, hvilket jeg i høj grad bruger aktivt i mine jobs"

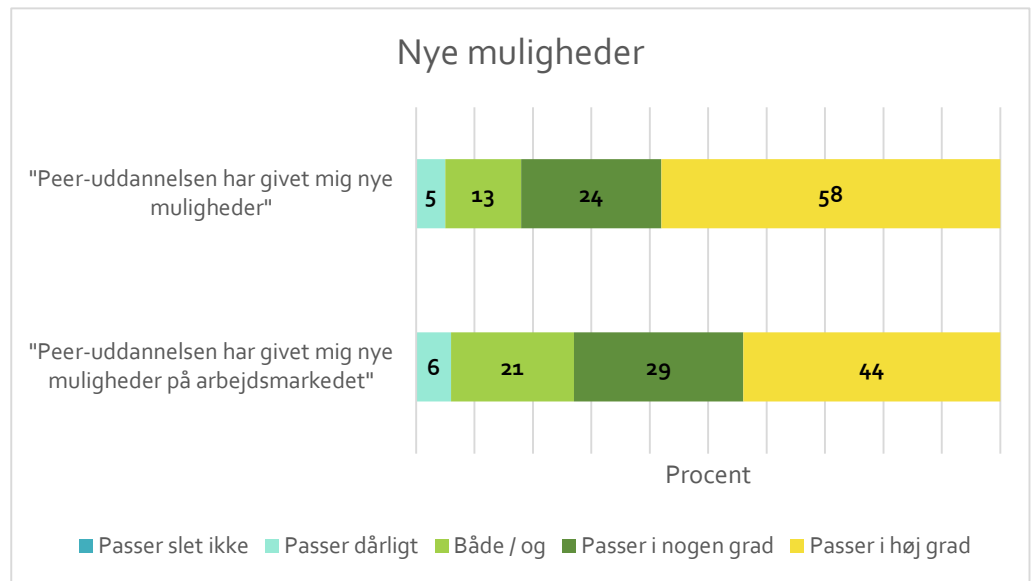
Peer-uddannelsen giver nye muligheder

Respondenterne oplever i høj grad, at uddannelsen har givet dem nye muligheder – både generelt i livet, men også arbejdsmæssigt. Godt 75% af respondenterne tilkendegiver dette. En respondent uddyber med "Jeg har fået bedre muligheder for at komme ud med mit budskab, mine erfaringer, mit håb og min lyst til at bidrage med noget samfundsnyttigt". I forhold til det at have fået nye muligheder på arbejdsmarkedet, uddyber en respondent "Det har givet mig et uddannelsesbevis og en udtalelse, som jeg kan komme med...".

Der er en gruppe på 25%, som enten har svært ved at tage stilling til det eller er direkte uenig i, at de oplever nye muligheder. Tendensen hos denne gruppe er, at de møder en begrænsning på deres muligheder i forhold til kendskabet til uddannelsen og udbuddet af peer-jobs. En respondent fortæller "Jeg synes ikke, at mine beskæftigelsesmuligheder er særlig specifikke – peer-netværket og peer-projektet kan hjælpe med at gøre det mere klart", mens en anden uddyber "Jeg har mistet troen på, at der kommer et peer-job til mig – jeg er ikke sikker på, at jeg forstår hele ræset".

"Lige meget hvad der sker efter projektperioden – så er uddannelsen mega fed at skrive på CV'et."

I besvarelserne er der en sammenhæng mellem, at des mindre tidligere erhvervs erfaring respondenterne har, des mere oplever de, at peer-uddannelsen har åbnet op for nye muligheder både generelt og i forhold til arbejde.

Note: n=38

Ønsker og forslag til peer-uddannelsen fremadrettet

Når respondenterne bliver spurgt ind til, hvad de har savnet i peer-uddannelsen, kommer der forskellige ønsker og forslag. Der er en større gruppe, som efterspørger mere tid til at kunne gå mere i dybden med temaerne på uddannelsen. Mange efterspørger tiden til at kunne arbejde med teorien i praksis og til at snakke om den ved bordene, samt mere tid til at kunne gøre brug af mere litteratur, evt. som selvstudie. En respondent fortæller *"Jeg savnede tid til at kunne gå mere i dybden med de ting, vi skulle lære og læse"*.

Derudover er der også en stor gruppe, som efterspørger, at peer-uddannelsen har mere fokus på funktionen som peer-underviser. En respondent fortæller fx *"Jeg synes ikke undervisningsdelen fyldte ret meget i uddannelsen – det er ærgerligt"*. Flere roser i den forbindelse den længere underviser-overbygning, man har forsøgt sig med i Randers.

En anden ting, som flere respondenter efterspørger, er, at der på uddannelsen havde været afsat mere tid til, hvordan man søger job, skriver ansøgninger og CV, samt hvordan man skal gøre, når man går ud og opsøger et peer-job. En respondent siger det kort *"Jeg manglede noget om 'sælg dig selv', 'skab din egen stilling' og 'jobsøgning'"*.

Endelig er der flere respondenter, som savner endnu mere sparring med underviserne i løbet af uddannelsen – eller som på anden vis kunne ønske sig at have en mentor tilknyttet under uddannelsen. En mentor som kunne bruges til at vende situationer og emner fra undervisningen med.

Tema 3: Peer-uddannelsens omdømme

Resume:

- De peer-uddannede oplever generelt, at peer-uddannelsen anerkendes af deres familie, venner og bekendte. Det samme gør sig gældende for arbejdspladsen.
- Til gengæld oplever de ikke helt samme anerkendelse af uddannelsen fra det offentlige, eksempelvis fra Jobcentrene.

Omdømme

I figuren på næste side fremgår det, at 74% oplever, at peer-uddannelsen anerkendes som værdifuld af deres familie, venner og bekendte. En respondent fortæller *"Jeg har fået mange rosende ord og skulderklap, men jeg har også mødt en form bekymring, da der i forløbet er sket en personlig udvikling for mig"*, mens en anden siger *"For mit vedkommende så har alle omkring mig set peer-uddannelsen som en hvilken som helst "almindelig" uddannelse"*.

Men der er også 26 %, som er uenige eller har svært ved at tage stilling til, om de oplever anerkendelse fra deres familie, venner og bekendte. Den gruppe af respondenter uddyber med, at mange opfatter uddannelsen som en aftenskole, mens andre slet ikke anerkender uddannelsen, fordi de ikke mener, det er en rigtig uddannelsen eller faglighed, blandt andet fordi det ikke nødvendigvis fører til et lønnet arbejde. En respondent sætter ord på denne oplevelse *"Mine forældre og min omgangskreds har det sådan lidt ja-nå-ja-okay, med at jeg har taget uddannelsen, fordi det handler om min sygdom og ikke er en faglighed i deres øjne"* mens en anden siger *"Peer-*

arbejde er ikke et job i mine forældres øjne. Hvis det er et rigtigt job, så skal man tjene penge". Der er en klar tendens i besvarelserne i forhold til, at den gruppe af respondenter med mindst erhvervs erfaring fra før peer-uddannelsen også er dem, der oplever, at familie, venner og bekendte anerkender peer-uddannelsen som værdifuld.

Den samme tendens gør sig gældende, når det handler om, hvorvidt peer-uddannelsen anerkendes som værdifuld af arbejdspladsen. Også her svarer 74% af

"Reaktionen fra min familie og venner har været blandet. Nogle synes det er flot, at jeg har taget en uddannelse, mens andre anerkender min faglighed i det."

"Alle i mit liv synes, det er en mega fed ide at hjælpe andre syge på denne måde."

respondenterne, at det er tilfældet. En respondent beskriver *“Jeg har mødt meget nysgerrighed og forståelse for projektet – jeg oplever meget imødekommenhed”*, mens en anden fortæller *“Den har skabt en utrolig god sammenhængskraft i mit job – den praktiske viden, jeg har om uddannelsen, har direkte medvirket til, at vi har udviklet et projekt”*.

“Jeg oplever stor anerkendelse. Det at kunne bruges til noget.”

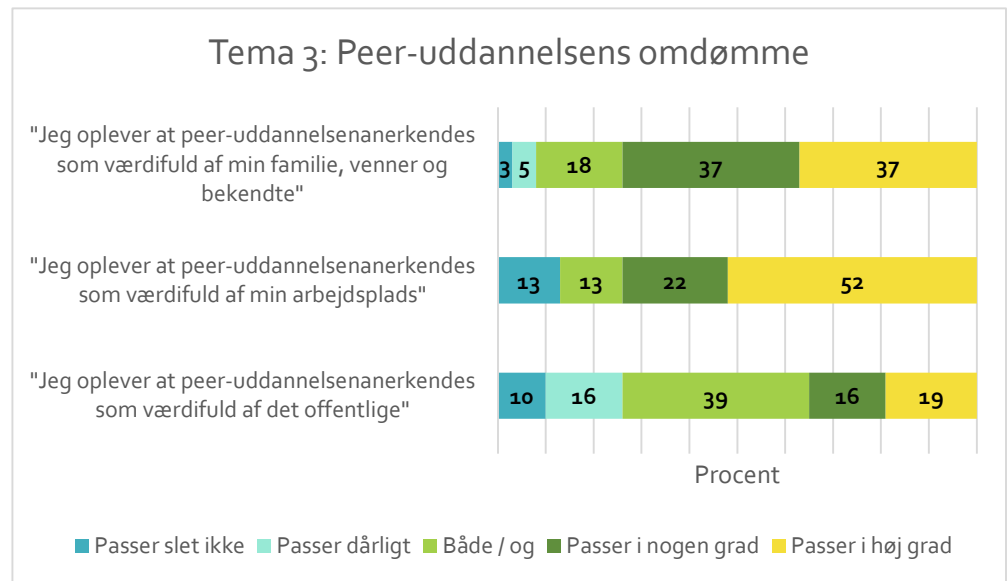
Der er ligesom ovenfor 26% af respondenterne, som er mere tvivlende ift. om deres arbejdsplads anerkender uddannelsen. Denne gruppe fortæller, at det i høj grad handler om, at de ikke har fortalt nogen på deres arbejdsplads omkring det eller, at de har svært ved at finde et lønnet peer-job. En respondent uddyber *“Uddannelsen anerkendes som uddannelse, men ingen er villige til at betale for arbejdskraften”*.

Der synes at være en tendens til, at dem der er peer-guider, og dem der er i peer-jobs uden for projektet, i mindre grad end respondenter i de øvrige arbejdssituationer oplever, at deres arbejdsplads anerkender peer-uddannelsen som værdifuld.

Endelig kan man se i figuren nedenfor, at der er en tendens til, at respondenter svarer mere spredt, når det kommer til, om de oplever, at det offentlige anerkender deres uddannelse som værdifuld. Kun knap en tredjedel af respondenterne mener, at det offentlige anerkender uddannelsen som værdifuld. Tendensen i denne gruppe er, at de oplever en stor anerkendelse fra deres bostøtte i form at have taget uddannelsen, og at de har lært at bruge deres levede erfaringer. En respondent fortæller *“Min bostøtte synes, det er rigtig gavnligt, både at bruge det, men også den udvikling der er sket i mig”*.

To tredjedele af respondenterne svarer enten, at de har svært ved at tage stilling til det, eller at de er direkte uenige i at det offentlige anerkender uddannelsen. Respondenterne fortæller, at det blandt andet handler om, at de ikke oplever at jobcenteret samarbejder med dem. Både fordi de ikke vil afsætte tid til, at respondenterne kan tage uddannelsen, og fordi jobcenteret har grænser for, hvor meget de peer-uddannede må arbejde frivilligt ved siden af et flexjob og en førtidspension.

En respondent udtrykker det som *“Jeg følte mig modarbejdet af jobcenteret. De mente, at virksomhedspraktik var vigtigere end at tage peer-uddannelsen”*. De fortæller yderligere, at der også er en form for uvidenhed i det offentlige omkring uddannelsen, og at det gør det svært for de peer-uddannede at bruge deres uddannelse. En respondent uddyber *“Det offentlige er ikke en medspiller, de ved ikke hvad, de skal gøre med de peer-uddannede”*.

Note: for det første og sidste spørgsmål gælder $n=38$, mens det for det midterste spørgsmål gælder $n=27$.

"Min chef bakker mig fuldt op. Han følger levende med, men han gav mig også fri de to gange om ugen der var undervisning."

Tema 4: Fremtiden

Resume:

- De peer-uddannede drømmer om at få lønnede peer-jobs, hvor de kan være selvforsørgende.
- Der er en stor lyst og vilje til at hjælpe andre og gøre en forskel.
- I tiden efter peer-uddannelsen oplever de uddannede i høj grad forståelse, for hvad de kan og uddannelsens betydning
- De peer-uddannede efterspørger muligheden for at videreudanne sig inden for recovery.
- Der er en høj grad af taknemmelighed blandt de peer-uddannede, for muligheden for at tage uddannelsen.

"Jeg drømmer om at hjælpe andre og give dem håb."

Drømmen om lønnede peer-jobs

Når man spørger respondenterne, hvad de drømmer om at bruge peer-uddannelsen til, så er der en hel klar tendens til, at respondenterne inderligt ønsker at kunne bruge deres uddannelse i et peer-job med nok timer til, at de kan være selvforsørgende.

Rigtig mange uddyber yderligere, at det især er et underviser-job, som de drømmer om. Men når man snakker mere dybdegående med respondenterne, kommer det til udtryk, at det ikke nødvendigvis behøver at være et blot er, hvad fantasien lige nu rækker til. Der er også en del af respondenterne, som ser sig ind i

peer-jobs, hvor de skal være foredragsholdere, støtteperson, eller at peer-guide jobbet en dag bliver lønnet.

Endelig er der også flere, som tilkendegiver, at de ønsker at være med til, at peer-fagligheden udbredes og anerkendes både i det offentlige og i det private. En respondent uddyber fx *"Jeg drømmer om at være med til at ændre mønstre og sætte fokus på virkelig at arbejde recovery-orienteret i det offentlige"*.

"Jeg drømmer om at hjælpe andre til at seffinde håbet – så de oplever, at de ikke er alene."

"Når jeg møder folk, der forstår mig, så giver det større forståelse og tryghed. Det vil jeg gerne give videre."

En omgang refleksioner efter peer-uddannelsen

Det gælder for en stor del af de adspurgte, at de først i tiden efter uddannelsen har forstået, hvad de har oplevet, og hvor vigtigt det er for dem selv og andre i samme situation. En respondent beskriver det ved at sige *“Jeg har selv tænkt, at jeg selv vildt godt kunne have brugt hjælp fra en guide, da jeg havde behov for det”*, mens en anden siger *“Min umiddelbare tanke her, et stykke efter jeg har taget uddannelsen, er »hold nu op hvor er det en god idé!«”*.

Derudover er der en gruppe respondenter, som efterspørger muligheden for at videreudanne sig inden for recovery og peer-arbejde. En respondent fortæller *“Jeg ville ønske, at jeg kunne bygge videre på min uddannelse på et tidspunkt”*.

Endelig er der en stor del af respondenterne, som benytter deres refleksioner til at give udtryk for, at de er taknemmelige for at have fået denne mulighed for at uddanne sig. En respondent skriver *“Jeg er glad for, at jeg fik den mulighed”*, mens en anden respondent fortæller *“Jeg er yderst taknemmelig for uddannelsen, og alt det, den bringer med sig, TAK!”*.

“Tak fordi jeg fik muligheden for at få denne uddannelse – den har hjulpet mig meget.”

“Håbet bar frugt!”

